

Қазақстанның қор нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

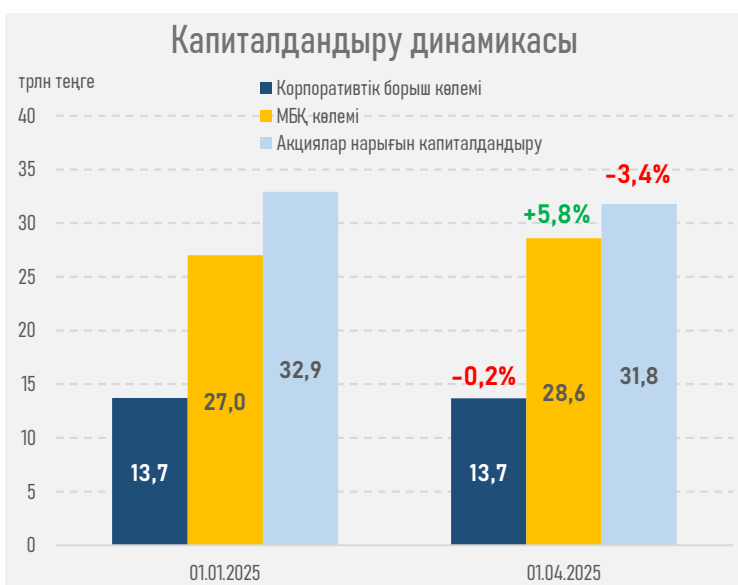
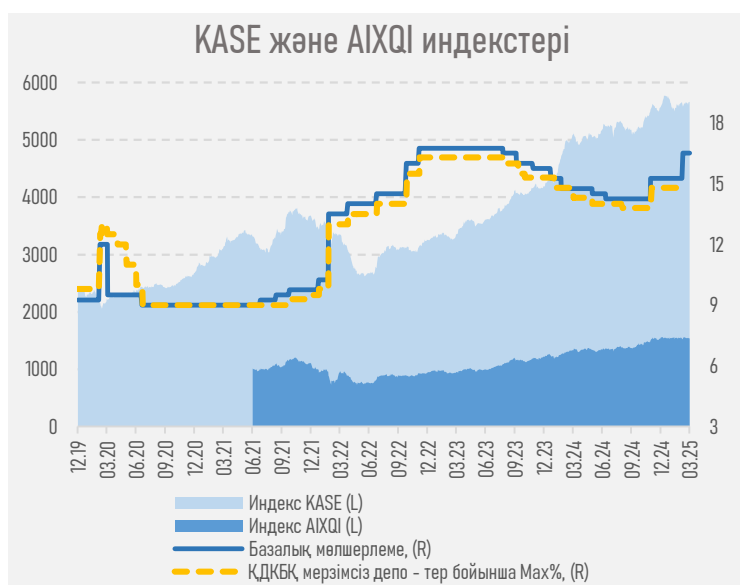
2025 жылдың 1 тоқсанының қорытындысы

Кезеңнің негізгі тенденциялары:

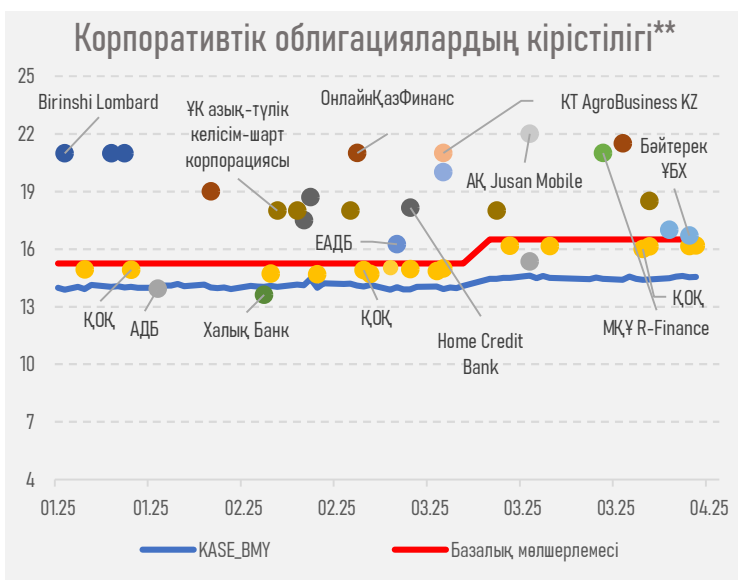
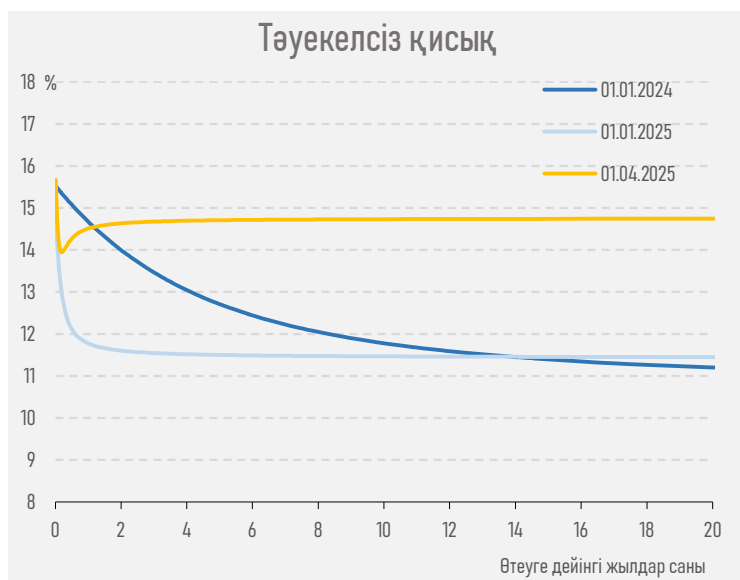
- Елдегі монетарлық жағдайлардың қатаңдауына және бірқатар шетелдік алаңдардың индекстерінің төмендеуіне қарамастан (S&P 500 4,6%-ға, Nasdaq 10,4%-ға, Nikkei 225 10,7%-ға) ҚР қор нарығы 2025 жылдың 1-тоқсанында әлсіз динамиканы көрсетті: AIXQI индексі 1,3%-ға төмендеді, ал KASE индексі 2025 жылдың 1-тоқсанында 1,4% өсті.
- Себеп іргелі факторлардың жиынтығы болды: корпоративтік пайда мен күтілетін дивидендтік төлемдердің өсуі, қолайлы корпоративтік және рейтингтік оқиғалар, сонымен қатар инфляциялық қысымның өсуі (жыл басындағы 8,6% көрсеткіштен 10%-ға дейін), ақша массасының қысқаруы (3A25 үшін - 2,0%), инвесторлардың тәуекелден жаһандық қашуы.
- Акциялардың өсуінің секторлық құрылымы нарық қатысушыларының нақты салаларға деген қызығушылығын көрсетті. Банк секторы мен финтех индустриясының өкілдері, тау-кен эмитенті (алтын секторында) және телекоммуникациялық компания үлкен үлес қосты. Бұл олардың бизнесінің өсуін, қаржылық нәтижелерін, берік нарықтық позицияларын, сондай-ақ инвесторлардың одан әрі дамуы мен болашақта пайда табу қабілетіне деген үміттерін көрсетеді.
- Нарықтық белсенділік айтарлықтай өзгеріске ұшырады: жеке тұлға қайталама нарықтағы акциялар саудасының жалпы айналымындағы үстем жағдайды сақтамады (үлесі 62%-дан 46%-ға дейін төмендеді), оны институционалдық және корпоративтік инвесторларға (48%-дан 54%-ға дейін өсті), оның ішінде резидент еместерге (үлесі 12%).
- Осы орайда басқарушы инвестициялық компаниялардың басқаруындағы жиынтық активтер ағымдағы жылдың екі айында Т23 млрд теңгеге (+2%) өсіп, Т1,25 трлн-ға жетті. ЖІӨ-нің үлесі қазір 0,8% құрайды.

- Тәуекелсіз қисық бүкіл диапозонда айтарлықтай өзгерістерге ұшырады (төменде қараңыз), жыл басындағы мәндерінен ұзын сегменттен асып түсті (бір жылдан жоғары), бұл АНС қатаңдатылуын және жүйеде жоғары мөлшерлемелердің ұзақ кезеңін күтуді көрсетеді.
- Орналасырылған корпоративтік облигациялар бойынша борыштық нарықтағы кірістілік (KASE_BMY бірінші тоқсанда 13,82%-дан 14,39%-ға дейін өсті) және МБҚ базалық мөлшерлемеленің ұлғаюынан кейін өсті және эмитенттердің белсенділігінің төмендеуіне теріс әсер етеді.
- Осылайша, корпоративтік облигацияларды орналастырудың бірінші тоқсанында 61%-ға төмендеді, МБҚ нарығында тарту көлемі 24%-ға төмендеді. Тек МҚҰ өкілдері ғана жүйеде жоғары ставкалар жағдайында жоғары белсенділікті сақтайды (оларды орналастыру көлемі 6%-ға өсті, төменде қараңыз).
- Резидент еместердің ҚР МБҚ-ға салған инвестициясының көлемі бірінші тоқсанда 1,1 трлн (-1,3%) деңгейінде ұсталып, ерекше өзгерген жоқ. Алайда, сәуір айының ортасында резидент еместердің ҚРҰБ ноталарына жеке салымдарының көлемі бес есеге төмендеді, мұнай бағасының терең құлдырауы, бағамдық күтулерді қайта қарау, инфляциялық тәуекелдердің өсуі және МБҚ салық салуды қайта қарауды талқылау аясында резидент активтердің теңгелік активтерден шығуы байқалады.
- Сонымен қатар, акциялар бойынша дивидендтердің күтілетін төлемдері («көгілдір чиптердің» көп бөлігі дәстүрлі түрде оларды төлейді) жергілікті тәуекелді бағалы қағаздарға деген қызығушылықты қолдай алады, ал тәуекелі аз болса – көбінесе ТБИ өзгерістерімен, жүйедегі ставкалармен, КТС және сыртқы ортадағы оқиғалармен анықталады.

Нарықтың негізгі көрсеткіштері*

Эмитенттер мен инвесторлар үшін шарттар*

* Деректер көздері: ҚР Ұлттық Банкінің сайттары, AIX, KASE

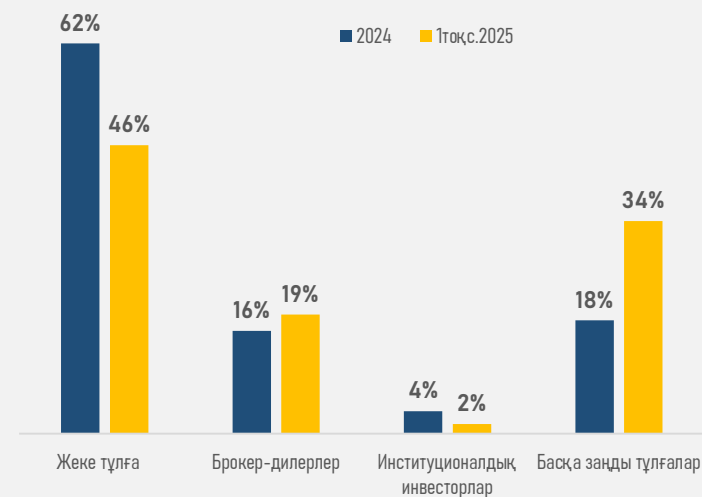
*** ҚДКБҚ 2025 жылғы 1 наурыздан бастап депозиттер бойынша шекті мөлшерлемелерді жойды

** әрбір эмитент үш реттен аспайды

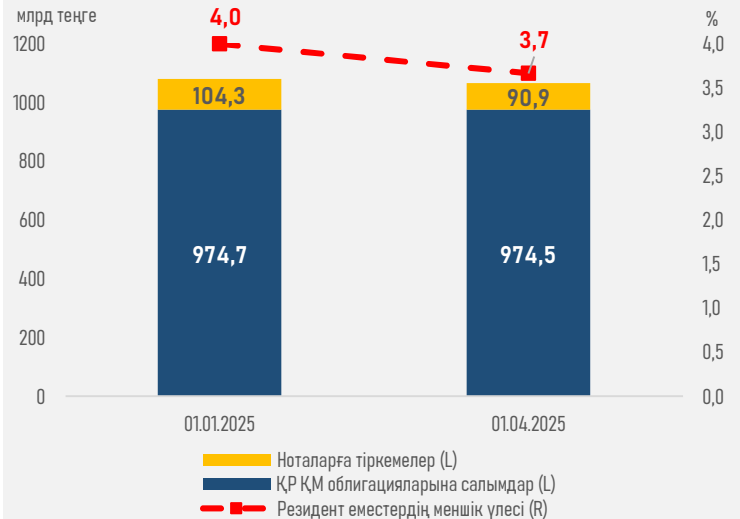
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2025

Бағалы қағаздар нарығындағы инвесторлардың белсенділігі*

Қайталама акциялар нарығындағы негізгі инвесторлар

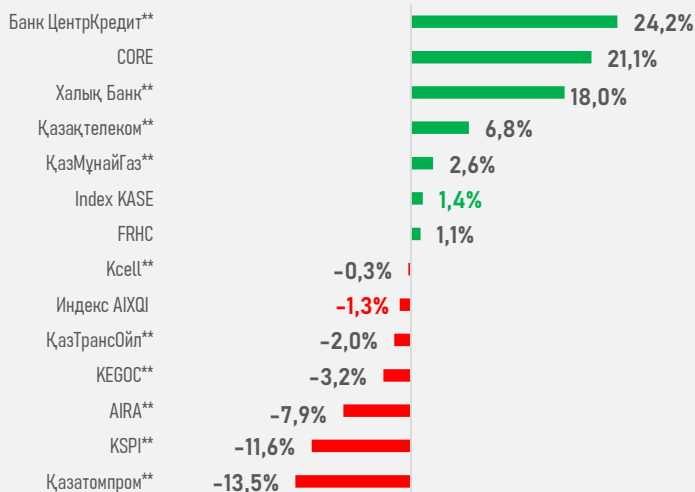

ҚР МБҚ-ға резидент еместердің салымдары

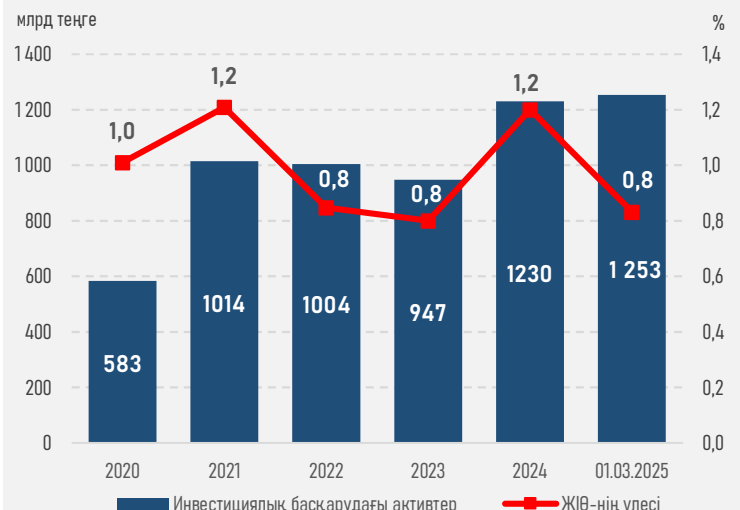

KASE мен AIXQI индексі құралдарының өзгеруі, инвестициялық басқарудағы

Өсу және құлдырау көшбасшылары

ИПБ басқаруындағы активтер

* Деректер көздері: ҚР Ұлттық Банкінің, ОД, AIX, KASE сайттары

** AIX және KASE листингі

© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2025

Резюме

Ағымдағы жылдың сәуір айының басында елдің акциялар нарығын капиталдандыру ЖІӨ-нің 21%-на, МБҚ көлемі - 19%-ға, корпоративтік борыш - 9%-ға жақындап, одан әрі өсудің үлкен әлеуетін сақтап қалды. Қор нарығының салыстырмалы түрде таяз тереңдігі жағдайында капиталдандыруды одан әрі арттыру жаңа жеке эмитенттердің келуі, Мемлекеттік кәсіпорындарды белсенді жекешелендіру, институционалдық инвестициялардың өсуі және өнім желісін дамыту есебінен мүмкін болады.

Сонымен қатар, нарықтың инфрақұрылымды жетілдіруді жалғастыру, корпоративтік басқару сапасын арттыру және инвесторлар шеңберін, оның ішінде шетелдік қорлар мен жеке қатысушыларды белсенді түрде кеңейту қажет (мыс, сәуір айында салықтық ынталандырулары бар эндаумент-қорлардың үлгілік құрылымының жобасы ұсынылды).

Қазақстанда макроэкономикалық ахуал тұрақты болып қалса (ЖІӨ өсімі 5,8%-ға дейін жеделдеді), сыртқы нарықтарда сауда шектеулерімен және шикізат тауарларына бағаның төмендеуімен байланысты құбылмалылықтың айтарлықтай өсуі байқалады. Бұл тұрақсыздық дамушы экономикаларға, соның ішінде Қазақстанға үлкен белгісіздік туғызады және сыртқы инвестициялар ағынын тежеуі мүмкін.

Экономиканы қаржыландыру көзі және жинақтарды көбейту құралы ретінде қор нарығының әлеуетін барынша іске асыру үшін ұзақ мерзімді инвестициялар үшін ашық, болжамды және тартымды жағдайлар жасай отырып, реформаларды тереңдету қажет. Бұл мемлекет, жеке сектор және реттеушілер арасындағы тығыз үйлестіруді және түсінуді талап етеді және болашақта елдің аймақтың қаржылық және инвестициялық хабы ретіндегі позициясын күшейте алады.